



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

PRILOGA

POVZETEK LETNEGA POROČILA O IZVAJANJU PROGRAMA RAZVOJA PODEŽELJA 2014 – 2020 ZA LETO 2022

Sklad
Programsko obdobje
CCI številka

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja
2014 – 2020
2014SI06RDNP001

Junij 2023



**PROGRAM
RAZVOJA
PODEŽELJA**



Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja:
Evropa investira v podeželje

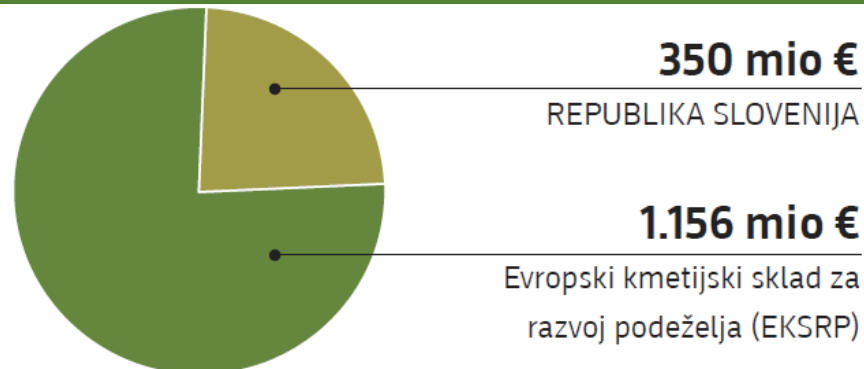
www.program-podezelja.si

PROGRAM RAZVOJA PODEŽELJA 2014 – 2020

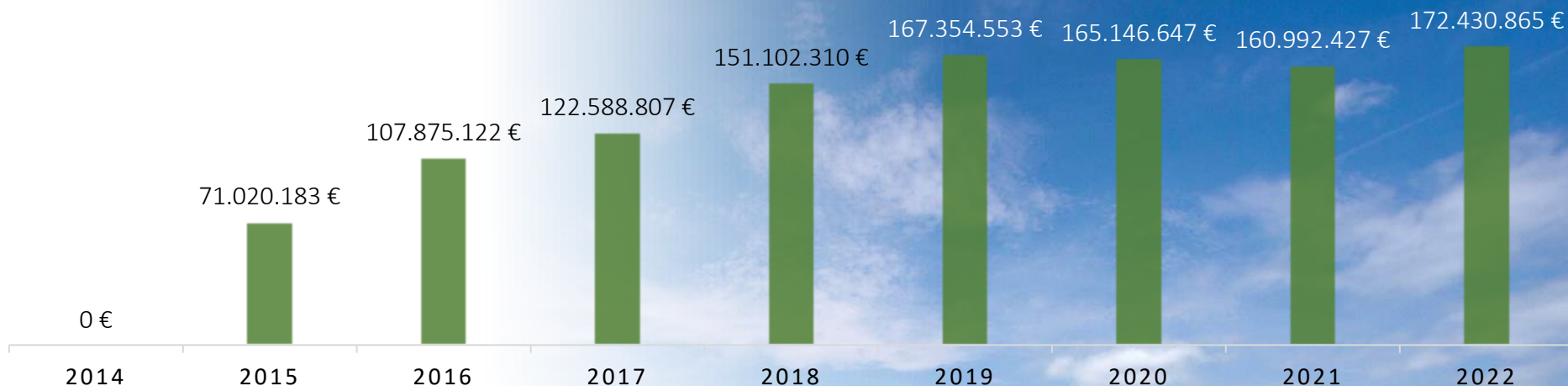
Program razvoja podeželja za obdobje 2014-2020 (v nadaljevanju: PRP 2014- 2020) je skupni programski dokument Republike Slovenije in Evropske komisije, ki predstavlja podlago za črpanje finančnih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP).

S strani Evropske komisije je bil potrjen februarja 2015, avgusta 2021 pa se je izvajanje PRP 2014 - 2020 podaljšalo za dodatni dve leti, do konca leta 2022. Zaradi tega so se razpoložljiva sredstva programa povišala iz 1,1 na 1,5 milijarde evrov. Izplačila sredstev iz PRP 2014 – 2020 se bodo izvajala do konca leta 2025.

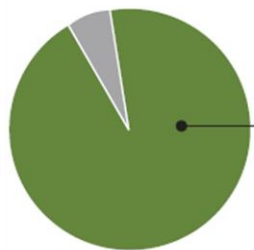
V obdobju 2014-2022 je na voljo 1.506 mio evrov sredstev za razvoj podeželja.
EKSRP prispeva 1.156 mio evrov, preostali del dodaja RS iz državnega proračuna.



UPEŠNO ČRPANJE SREDSTEV ZA RAZVOJ PODEŽELJA



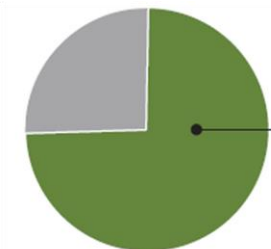
ODOBRENA SRESTVA OD 1.1. 2014 DO 31. 12. 2022



1.426 mio €

94,7 % ODOBRENIH SREDSTEV

IZPLAČANA SRESTVA OD 1.1. 2014 DO 31. 12. 2022



1.108 mio €

73,6 % ODOBRENIH SREDSTEV



Foto Natečaj Moje podeželje, avtor: Boštjan Banfi

ČRPAKJE SREDSTEV PO KOHEZIJSKIH IN STATISTIČNIH REGIJAH

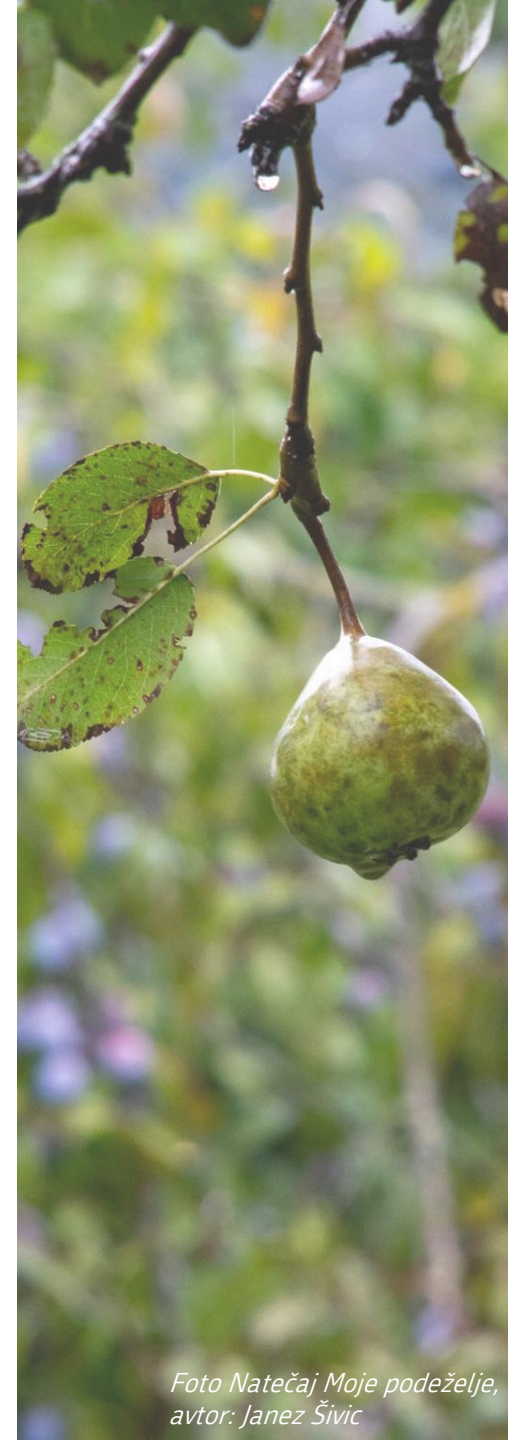
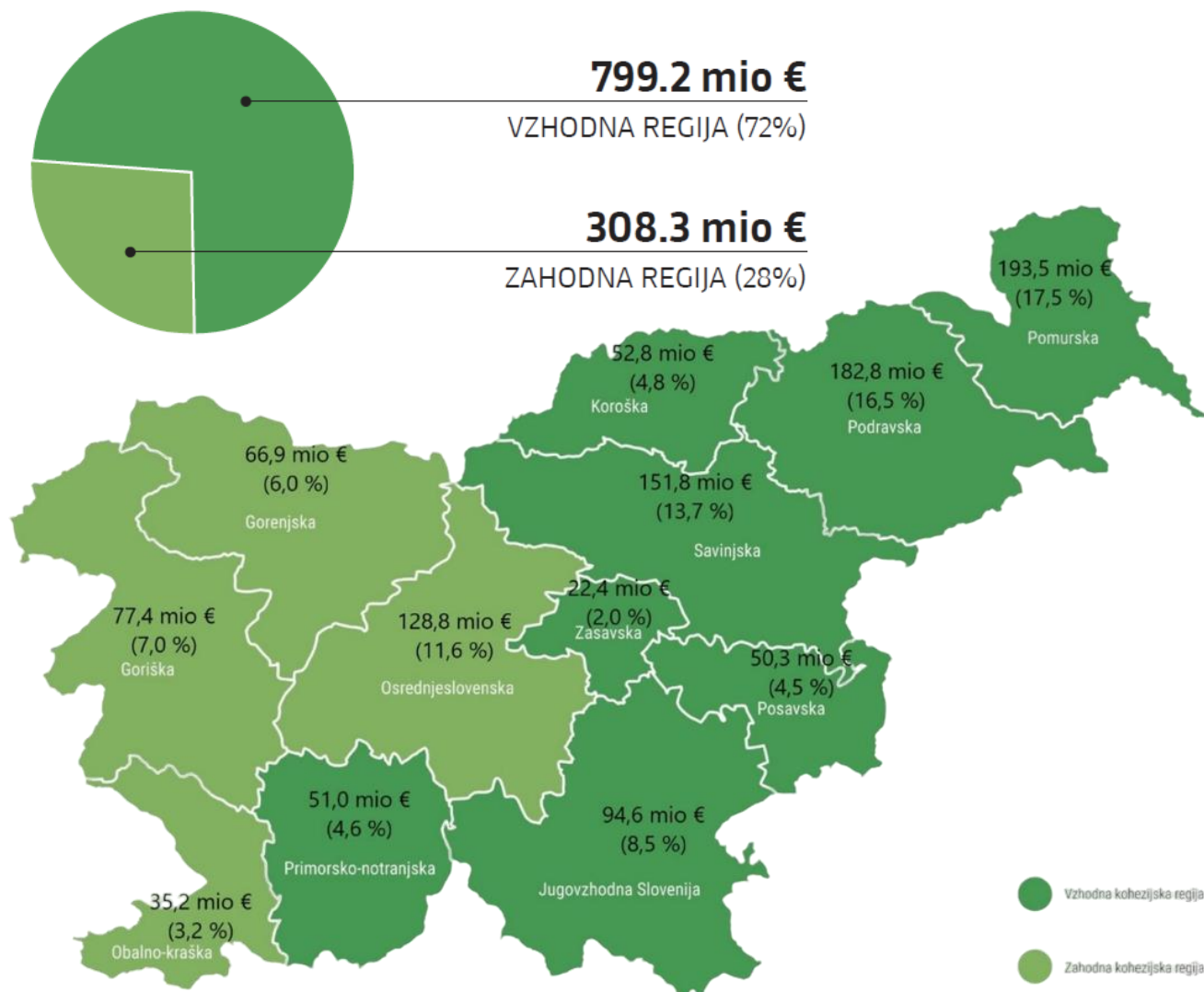


Foto Natečaj Moje podeželje,
avtor: Janez Šivic

KLJUČNI DOSEŽKI IZ PROGRAMSKEGA OBDOBJA 2014 – 2020

EKOLOŠKO KMETIJSTVO

KMETIJSKA GOSPODARSTVA VKLJUČENA V UKREP EKOLOŠKO KMETOVANJE	3.483
POVRŠINE, VKLJUČENE V UKREP EKOLOŠKO KMETOVANJE	49.218 ha
NALOŽBE NA EKOLOŠKIH KMETIJSKIH GOSPODARSTVIH	371
NALOŽBE V PREDELAVO IN TRŽENJE EKOLOŠKIH PROIZVODOV	181
PROJEKTI ZA NOVO SODELOVANJE V SHEMAH KAKOVOSTI	41

*Foto Natečaj Moje podeželje,
avtor: Lojze Tarfila*

INFRASTRUKTURA NA PODEŽELJU

ZGRAJENE IN OBNOVLJENE GOZDNE VLAKE	766 km + 333 km
ZGRAJENE IN OBNOVLJENE GOZDNE CESTE	48 km + 14 km
ZEMLJIŠČA, VKLJUČENA V AGROMELIORACIJE NA KOMASACIJSKIH OBMOČJIH	6.150+ ha



Avtor: Arhiv MKGP

GENERACIJSKA POMLADITEV V KMETIJSTVU

MLADI PREVZEMNIKI KMETIJ	1.793
PRENESENA ZEMLJIŠČA NA MLADE PREVZEMNIKE KMETIJ	38.680+ ha
POVPREČNA STAROST PREVZEMNIKA KMETIJE	31 let
NALOŽBE V KMETIJSKA GOSPODARSTVA SO IZVEDLI MLADI PREVZEMNIKI	38 %



Avtor: Marjan Papež

PODNEBNE SPREMEMBE IN KMETIJSTVO

• NALOŽBE V MREŽE PROTI TOČI

650+

• NALOŽBE V NAMAKALNE SISTEME IN NAMAKALNO OPREMO

590+

• NAMAKANE POVRŠINE

5.425+ ha

• NALOŽBE V RASTLINJAKE IN OPREMO

360+

KONKURENČNOST KMETIJSKEGA, ŽIVILSKEGA IN GOZDARSKEGA SEKTORJA

• NALOŽBE V POSODABLJANJE KMETIJSKIH GOSPODARSTEV

2.169

• NALOŽBE V NEPREMIČNINE IN OPREMO

540+

• NALOŽBE V MEHANIZACIJO

1.090

Avtor: Damjana Ostanek Heric

Avtor: Arhiv AKTRP

KONKURENČNOST KMETIJSKEGA, ŽIVILSKEGA IN GOZDARSKEGA SEKTORJA

• **NALOŽBE V PREDELAVO IN TRŽENJE**

440+

• **NALOŽBE V SEKTOR KMETIJSTVO**

240

• **NALOŽBE V SEKTOR ŽIVILSKO PREDELOVALNE INDUSTRIJE**

140+

• **NALOŽBE V MEŠANI SEKTOR**

50+



Avtor: Arhiv AKTRP

• **NALOŽBE V GOZDARSKO MEHANIZACIJO IN PREDELAVO LESA**

1.360



Avtor: Arhiv MKGP

LOKALNI RAZVOJ

• LOKALNIH AKCIJSKIH SKUPIN

37

• POKRITOST OZEMLJA SLOVENIJE Z LOKALNIMI AKCIJSKIMI SKUPINAMI

100%

• ODOBRENIH PROJEKTOV LEADER

753

• DELEŽ PROJEKTOV, KI PRISPEVAJO K RAZVOJU OSNOVNIH STORITEV

69 %



Čebelarski učni center na Fari,
Avtor: Arhiv LAS Mežiška dolina

PRENOS IN SODELOVANJE

• UDELEŽENCI USPOSABLJANJ

134.160

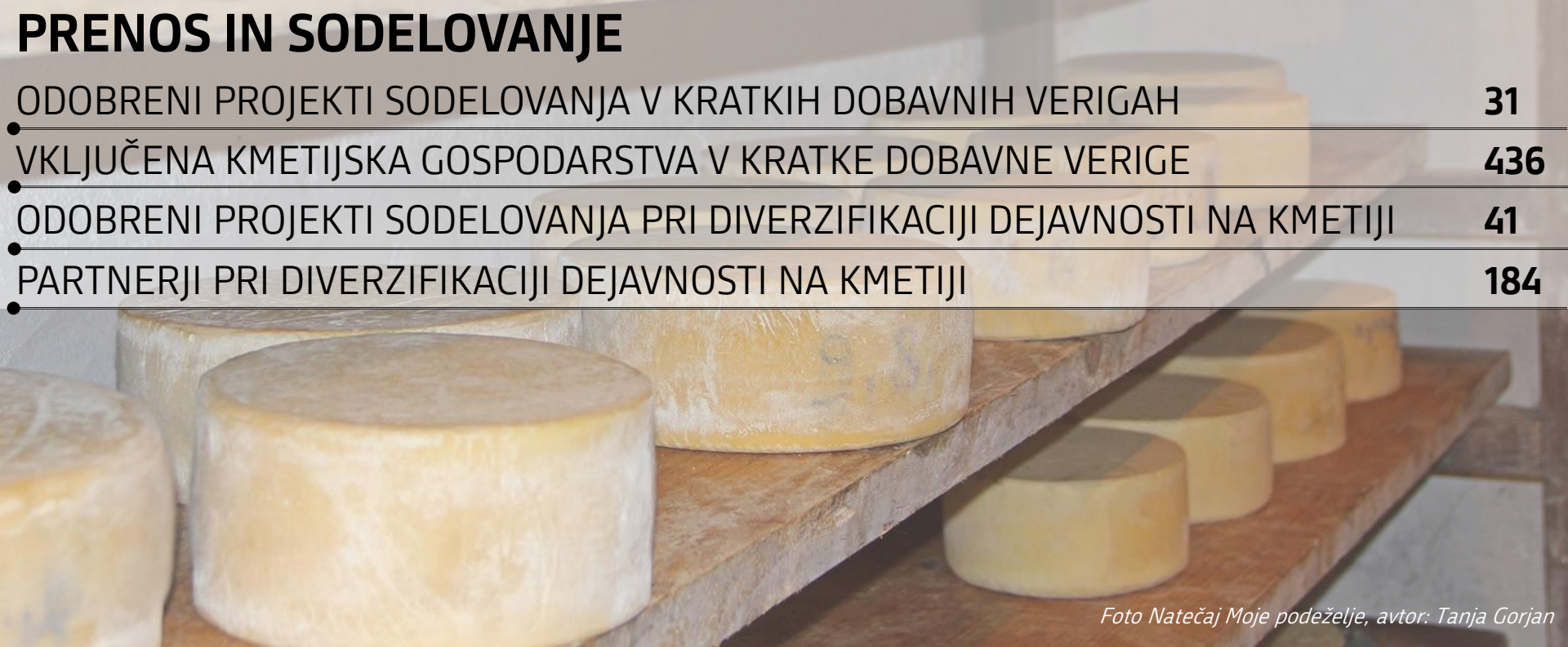
• PREJEMNIKI INDIVIDUALNIH SVETOVANJ

26.940+



Avtor: Martina Gomzi

PRENOS IN SODELOVANJE



ODOBRENI PROJEKTI SODELOVANJA V KRATKIH DOBAVNIH VERIGAH	31
VKLJUČENA KMETIJSKA GOSPODARSTVA V KRATKE DOBAVNE VERIGE	436
ODOBRENI PROJEKTI SODELOVANJA PRI DIVERZIFIKACIJI DEJAVNOSTI NA KMETIJI	41
PARTNERJI PRI DIVERZIFIKACIJI DEJAVNOSTI NA KMETIJI	184

Foto Natečaj Moje podeželje, avtor: Tanja Gorjan

VARSTVO OKOLJA



POVRŠINE NA OBMOČJIH Z OMEJENIMI MOŽNOSTMI (OMD)	337.840 ha
KMETIJSKA GOSPODARSTVA V OMD	46.225

Avtor: Arhiv MKGP

VARSTVO OKOLJA

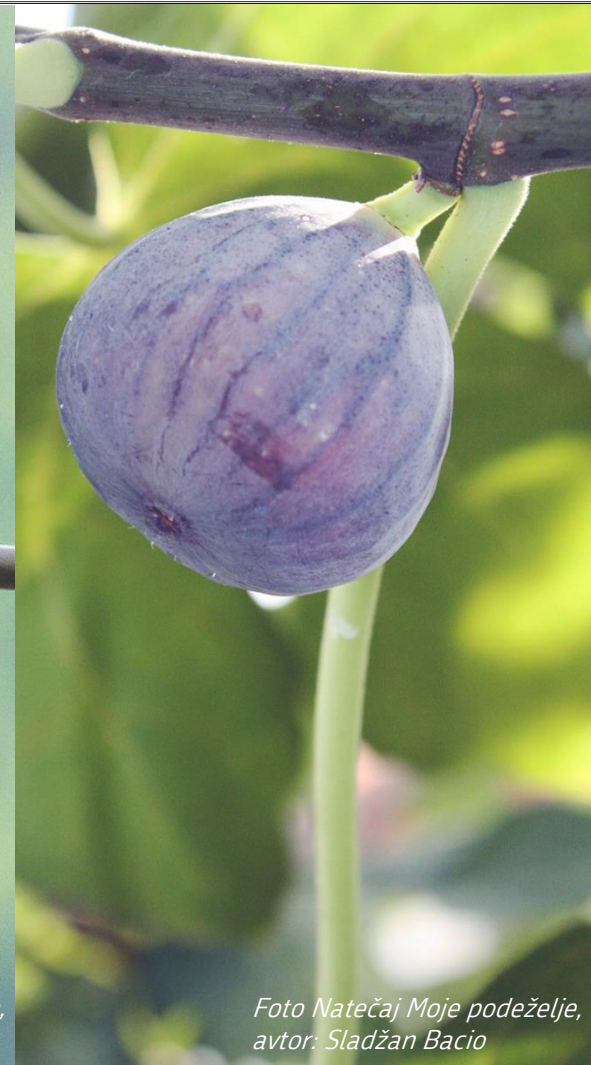
KMETIJSKA GOSPODARSTVA V KMETIJSKO-OKOLJSKIH-PODNEBNIH UKREPIH	6.208
NETO POVRŠINE V KMETIJSKO-OKOLJSKIH-PODNEBNIH UKREPIH	97.240 ha
PODPORTE MEJICE	163 km
POVRŠINE, KI PRISPEVAJO K VAROVANJU VODNIH VIROV	38.560+ ha



*Foto Natečaj Moje podeželje,
avtor: Janez Šivic*



*Foto Natečaj Moje podeželje,
avtor: Janez Šivic*



*Foto Natečaj Moje podeželje,
avtor: Sladžan Bacio*

DOBRE ZGODBE IZ PROGRAMSKEGA OBDOBJA 2014 – 2020

S sredstvi programa smo podprli že več kot 67.480 upravičencev oz. 53.340 kmetijskih gospodarstev iz vseh slovenskih občin.

NOVOGRADNJA HLEVA ZA KRAVE MOLZNICE (HIGH WELFARE FLOOR) – PAŠNIK POD STREHO

“Srečna krava, srečen kmet” je citat, ki poudarja glavno sporočilo projekta.

Simon je postal nosilec kmetije aprila 2016.

Mladi kmet je tudi po končanem študiju sodeloval z Biotehniško fakulteto Ljubljana, Oddelkom za zootehniko. Spremljal je novosti in se po tehtnem premisleku odločil za novost – High Welfare Floor (HWF).

HWF so inovativna tla za hleve na prosto rejo, ki kravam molznicam nudijo suh in udoben prostor za bivanje, hkrati pa jim omogočajo naravno obnašanje.

Nov hlev je z večjo avtomatizacijo močno zmanjšal vložene delovne ure, stroške dela in veterinarskih storitev, s takojšnjem ločevanjem urina in blata pa omogoča bolj natančno in specifično gnojenje. Prav tako se je mlečnost po kravi dvignila za skoraj 10 litrov na dan po kravi, skupno število somatskih celic pa se je zmanjšalo.



POVEČANJE PRODUKTIVNOSTI KMETIJSKE PRIDELAVE Z UČINKOVITO IN TRAJNOSTNO RABO VODE (PRO-PRIDELAVA)

Namen projekta EIP PRO-PRIDELAVA je v kmetijski praksi promovirati visoko produktivnost kmetijske pridelave s pomočjo trajnostne rabe vode za namakanje na kmetijskem gospodarstvu in zmanjšanje trenutnih in skupnih odvzemov iz vodnih virov za namakanje.

Povod je bila, v opažanju terenskih kmetijskih svetovalcev, opazovana neoptimalna oskrba rastlin z vodo, ki je posledica nestrokovnega namakanja. Glavne aktivnosti projekta so bile zato posvečene razvoju in javni uporabi sistema za podporo kmetom pri odločanju o namakanju, usposabljanje kmetov, kmetijskih svetovalcev, študentov, strokovne in laične javnosti z znanji o tehnologijah namakanja, vključno z namestitvijo merilnikov vode v tleh na sodelujočih kmetijah.

Z uporabo sistema SPON se je optimizirala poraba vode na kmetijskem gospodarstvu ob nespremenjeni količina pridelka.





INOVATIVNA ZADRUGA – POVEZOVANJE KMETOV “V SLOGI JE MOČ”

Kmetje, ki so samostojno nastopali na trgu, so se srečevali s problemom – imeli so majhno pogajalsko moč zaradi tega pa so težje prodali svoje pridelke in po nizkih cenah. Prav tako so kmetije v Sloveniji dokaj majhne in zato kmetje niso imeli možnosti pridelati tako velikih količin hrane, kot jih zahtevajo večji trgovci.

Zato se je Kmetijsko gozdarska zadruga Sloga Kranj odzvala na javni razpis za podukrep Podpora za ustanavljanje skupin in organizacij proizvajalcev v kmetijskem in gozdarskem sektorju.

S finančno podporo so izvedli projekt, z namenom povečanja koristi pridelovalcev krompirja, sadja in zelenjave, ki jih je zadruga združila v dve skupini - skupino pridelovalcev krompirja in skupino pridelovalcev zelenjave in sadja.

Z izvedbo raznih aktivnosti so v okviru večletnega projekta uspeli odpreti nova delovna mesta, izboljšati kvaliteto pridelane hrane, posodobiti skladiščne prostore in opremo in več.



CENTER ZA MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE ŠTORKLJA

Na Goričkem, ki je eno najbolj odmaknjenih ruralnih območij v Sloveniji, je v okviru LEADER projekta LAS Goričko 2020 nastala uspešna zgodba medgeneracijskega sodelovanja.

Center Štorklja, ki je umeščen na območju Eko socialne kmetije Korenika, mladim in starejšim omogoča inovativno zgodbo socialnega vključevanja ter krepi potencial, ki ga mladim nudi podeželje.

Mladim omogoča pridobitev tradicionalnih veščin, starejšim možnost za druženje ter pridobitev digitalnih kompetenc, nenazadnje pa predstavlja vstopno točko za zaposlitev ali podjetništvo na podeželju.

Ključna dodana vrednost projekta je vzpostavitev in zagotavljanje trajnosti medgeneracijskega sodelovanja na podlagi inovativnega partnerstva, ki stremi k razvoju potencialov za mlade in podpornih storitev za starejše na podeželju.

V okviru centra se izvaja mnogo različnih programov in aktivnosti – razne delavnice, predavanja, predstavitve, pohodi in telovadba v naravi in tako dalje.

Zainteresirani pa se lahko tudi prostovoljno vključujejo v delo na Eko socialni kmetiji Korenika.



NOVA ODPORNA KLUBSKA SORTA JABOLK V SLOVENIJI

‘Bonita’ je nova klubska sorta z velikim potencialom, ki je v takih pridelovalnih razmerah še niso gojili.

Sorta je odporna na jablanov škrlup, kar omogoča uvedbo številnih okolju prijaznih tehnoloških ukrepov.

Plodovi te sodobne sorte so izredno zanimivi za potrošnike – atraktivne živo rdeče barve, čvrsti in hrustljavi, sladko kislega in harmoničnega okusa. Uspešna uvedba te sorte v intenzivno pridelavo jabolk bi lahko pomenila pomembno novost in pozitiven vpliv na področju intenzivne pridelave jabolk.

Na pobudo pridelovalcev jabolk iz treh različnih statističnih regij, ki so želeli v pridelavo uspešno uvesti novo klubsko sorto jabolk, se je v okviru projekta EIP projekta, ki se je leta 2022 zaključil, podrobneje raziskovalo tehnologijo pridelave sorte „Bonita“.

V okviru projekta so bile izvedene aktivnosti na treh področjih: tehnologija pridelave, skladiščenje in trženje.

Z izvedbo večletnega projekta je uspešno bila dosežena povezava pridelovalcev klubske sorte, posajeni je bilo 40 ha novih nasadov sorte, dosežen je bil večji dohodek na površino, hkrati pa so se zmanjšali vhodni stroški in poraba fitofarmacevtskih sredstev.

